

Til Fylkesmennene

Kontaktperson:

Vår dato: 03.07.2018

Vår referanse: 18/1-23

Rundskriv erstatter:

Tilleggsrundskriv - tidligpensjon til jordbrukere

Håndtering av feilutbetalingsaker i lys av kommende regelendring

I jordbruksoppgjøret 2018 ble det enighet om at det fra 1. januar 2019 er tillatt å motta tidligpensjon til jordbrukere (tpo) samtidig med avtalefestet pensjon, arbeidsavklaringspenger, uføretrygd og gjenlevendepensjon. Landbruksdirektoratet har fått flere spørsmål om hvordan fylkesmannen fram til 1. januar skal forholde seg i saker der det nå avdekkes at tpo-mottakere har mottatt slike ytelser i strid med dagens § 11 i tidligpensjonsforskriften.

Siden endringen trer i kraft først 1. januar, betyr det at dersom tidligpensjonisten har mottatt noen av disse ytelsene samtidig med tpo i perioder forut for dette, så er tidligpensjonen utbetalt i strid med regelverket og skal kreves tilbake.

Midlertidig opphør til og med desember

Hvis tidligpensjonisten i utgangspunktet har fått vedtak om utbetaling av tpo til og med en måned som ligger lenger frem i tid enn desember 2018, og det opprinnelige vedtaket er gyldig og bygd på korrekte fakta, blir det korrekt å fatte vedtak om at utbetalingen av tidligpensjonen opphører midlertidig frem til og med 31.12.2018. Dette innebærer at tidligpensjonen kommer til utbetaling igjen fra 1. januar 2019¹. Sluttmåneden for utbetaling av tpo til disse tidligpensjonistene vil forbli den samme som fastsatt i det opprinnelige vedtaket.

Hvis tidligpensjonisten allerede da vedtaket om tildeling av tpo ble fattet mottok en ytelse i strid med § 11, så var ikke det opprinnelige vedtaket fattet på korrekt grunnlag og dermed ugyldig. For at slike søkere eventuelt skal kunne få tpo etter 1. januar 2019 må de fremme ny søknad som skal behandles på vanlig måte.

Omgjøring av vedtak fattet i forbindelse med kontroll i 2018

Fylkesmannen gjør årlig en kontroll av andre inntekter til mottakerne av tidligpensjon, og i 2018 er det ligningsåret 2016 som kontrolleres. Mange fylker har allerede gjennomført denne kontrollen, mens andre ikke er helt ferdige.

¹ Etter planen skal utbetalingen av tidligpensjon skje gjennom ny løsning i AGROS fra og med januar 2019, så igangsettingen av utbetalingen vil skje i den nye løsningen.

De embetene som allerede har fattet vedtak i forbindelse med inntektskontrollen som gjøres i 2018, må undersøke om noen av vedtakene må omgjøres i tråd med retningslinjene her. Mer konkret må dere omgjøre eventuelle vedtak om endelig opphør av tidligpensjonen til en tidligpensjonist som opprinnelig hadde et gyldig vedtak om utbetaling av tpo lenger enn 31.12.2018. Det nye vedtaket må gå ut på midlertidig opphør til og med desember 2018. Dette må gjøres av hensynet til likebehandling av de tidligpensjonistene som har blitt kontrollert og de som forvaltningen ikke har kontrollert så langt i 2018.

Tidligere feilutbetalingssaker

Saker med opprinnelig sluttutbetaling senere enn 31.12.2018 hvor det er fattet vedtak om endelig opphør av tidligpensjonen som følge av kontroll gjennomført forut for i år, kan også omgjøres i tråd med det som er beskrevet ovenfor. Men da kun dersom den forhenværende tidligpensjonisten ber om at vedtaket tas opp til ny vurdering. Forvaltningen skal således ikke av eget initiativ ta saken til ny behandling, men avvente en eventuell henvendelse fra vedkommende selv. Grunnlaget for denne vurderingen er også likebehandlingshensyn, men nå i forhold til dem som aldri søkte om tidligpensjon fordi de mottok de nevnte ytelsene og var kjent med regelen i § 11.

Innkrevning av feilutbetalt beløp

Allerede feilutbetalt tpo skal fortsatt kreves tilbake på vanlig måte, som hovedregel ved at Landbruksdirektoratet sender ut faktura.

Dersom ytelsen tidligpensjonisten har mottatt i strid med § 11 er mye lavere enn tidligpensjonen, kan det være rimelig å benytte adgangen til å motregne i fremtidige tpo-utbetalinger, jf. § 17 andre ledd andre punktum i tidligpensjonsforskriften. Da kan man motregne mot det vedkommende ville fått dersom utbetalingen av tpo ble satt i gang igjen fra januar og eventuelt kombinere dette med en faktura dersom ikke motregning gir dekning for hele kravet.

Bare i helt spesielle tilfeller, først og fremst der vedkommende har vært helt ute av stand til å ivareta sine egne interesser, kan man vurdere å ikke kreve tilbake hele eller deler av det feilutbetalte beløpet.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Hilde Haug Simonhjell
seksjonssjef

Line Silberg van der Velde
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Kopi til:
Landbruks- og matdepartementet Postboks 8007 Dep

0030 OSLO